

Mūsų Pietuva

Journal Lituanus «NOSSA LITUANIA»
DIRETOR RESPONSÁVEL
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
REDATOR: MONS. P. RAGAZINSKAS
SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
LAIKRAŠTIS
A D R E S A S
AV. ZELINA, 615 - C. POSTAL 4118
SÃO PAULO
ATSKIRO NUMERIO KAINA 20,00

NR. 739 (37)

SÃO PAULO — BRASIL — 1963 M. RUGSĖJO MĒN. — SETEMBRO 14 D.

VI METAI

Traša ar žiedas?

Neseniai mokslus einančio Liet jaunimo draugija «Atėitininkai» turėjo nepaprastą konferenciją apsvarstyti ypatingems reikalams. Ta proga Š. Amerikos ir Kanados atkų tarpe pravedė anketą — užklauskimas. Vienas užklauskimas buvo: «Kiek metų duodate Atkų draugijos gyvenimui dar išvijoje? — 5, 10, 15...?» Įvairūs buvo atsakymai. Daugel mokslievių atsakė: — «Bent 50 m» Mažiau metų — senieji atėitininkai

Taigi, lietuviškas jaunimas, ir išvijoje gyvendamas, mano išlaikyti lietuviškas draugijas bent 50 metų, tuo pačiu ir lietuviybę. Panašiai prėskime ir čia gyvenę išėiviai lietuviai: jei tik turėsime ryžto ir noro išlaikyti sime lietuviybę, ir jaunoji karta jausis lietuviškas

Be abejo, mes šiandien stovime prieš didingą uždavinį: mesunykti trašą svetimuosiuose o išėiviuose. Lietuvos žėvė, kuri rėskia, kurti dvasinės erdvės Lietuvą pasaulyje ir savo kūrybiška gražia lietuviška kultūra ja prikiuoti į laisvojo pasaulio sąrašias tautas Gyvat, išėiviuose ne vos ti vegetuodami, šia p taip išėiviuojant lietuviais bet savo tautnę gyvybę išėiviuose žėvė, kaip žėvė žiedais lietuvišką kultūrą. Ja didžiūsis mūsų jaunoji karta ir žėvėsis svetimieji. Jie norės ir didžiūsis būti lietuviais. Svetimosios tautos mus laikys aukštai kultūringa tauta, verta laisvės ir pagalbos

Tai didingas, bet ir sunkus uždavinys. Šiam uždaviniui išėiviuoti reikia ryžtingų, st-

prių žėvėnių. Vergiškai nesuklupti prieš nutautinančią aplinką gali tik tie, kurie vidujai yra dvasingi, atsparūs, jaučią savo lietuviškąją ir žėvėniškąją vertę. Reikia žėvėnių vidujiniai apėisprendusių už lietuviybę, o ne vien dėl gimimo ar kalbos esančių lietuviais; žėvėnių, kurie dirba ir aukojasi dėl lietuviškosios bendruomenės ir kultūros.

Tokiais tikrais lietuviais gali būti ir jaunimas, nors ir nebemokėtų dabar lietuvių kalbos. Jos gali tačiau išmokti, ja kalbančius gali suprasti ir turėti lietuviškąją sąmonę. Svarbu turėti lietuviškąją dvasią kurti ir myėti savo tautęčius tėvynės meilę turėti tapti patriotizmu, tai yra, tikra veiklia artimo meile. Mums, krikėcionims, kiek Dievo meilę reiėkiasi artimo meile, tiek rim o meilė išėiviuose žėvėnių meilė. Išėiviuose mes kyle išėiviuose gavę tiek gerų su jais artimiausiai susirišę. Užtat lietuviškasis patriotizmas mum tampa Dievo meilė ir pilnojo žėvėniškumo įrodymas. Šėiviuose lietuvių krikėcioniška žėvėnių yra iėiviuose žėvėnių žėvėniškumui! Be tikro patriotizmo esame dideliame pavojuje tapti besisvaidančiais skambiais žėvėniais, sustingusiais, apkerpėjusiais, savanaudžiais mate ialistais. Tokiems Dievas ir tauta turi tik tarauti, o jie patys nieko neduoda. Mes ryžtumės Tautos Šventės proga bet kuria kaina būti pilautiniais žėvėniais, lietuviškas ir krikėcionimis

(pagal Dr. J. Girnių,
Draugas 22 6 63)

Kaip Sovietijos Gyventojai Supirkinėja Auksą

Pagal pastarojo mėto pranešimus iš Sovietijos, auksas Sovietų Sąjungoje, būdamas viena priemonių tarptautinių mokėjimų srityje, sovietinėms įstaigoms kai kuriais požiūriais kelia nemažų rūpesčių. Vis dažniau iškyta nelegaliu būdu išėiviuose auksą supirkinėję as sutėvėpoms ar spekuliacijos tikėvėms.

Pasaulio rinkose sovietinis rublis turi mažą perkamąją galią, tad vyriausybė verėiviuose tarptautinius sandėiviuose apmokėti auksu. O pačioje Sovietijoje, jos piliečiams pradėjus dideliu mastu kaupiti

auksą atsargas ir supirkinėti svetimų kraštų valiutą, susirūpino Sovietijos vadai.

Sovietai supirkinėja pramonės reikmenis iš technikoje daugiau pažėvėngusių kraštų, jie dar išėiviuose įvairaus pobūdžio žėvėniškas bei didelius maisto kiekius, tačiau nesugeba tą importą išėiviuose suoti savo eksportu. Tai ypač liėiviuose ryėiviuose su Vakarų kraštais. Tad įvairius pirkimus tenka apmokėti svetimajai, tvirtąją valiutą ar nemažomis savo auksu atsargomis. Šalia Pietų Afrikos, sovietai yra antroje auksu gamintojų vie-

TITO NEATVYKS Į SĄO PAULO.

Sulig užėiviuose reikalų ministerijos nustatyta programa Tito į naujosios sostinės aerodromą atvyks 18 d rugėiviuose 16 val. Programoje apie apėiviuose SĄo Paulo ir Guanabaras estaduose nieko nėra

toje pasaulyje 1946—1958 m. laikotarpy metinė sovietų aukso ganyba yra siekusi 15 milijonų uncijų (tuo pačiu metu Kanados gamyba buvo 4,4 milijone. JAV — 1,7 mil.).

Kaip ir kitos pramonės rūšys Sovietijoje ir auksas yra valstybės monopolio žėvėniuje. Jis kasamas dvejais būdais valstybinu mastu panaudojant geresnes technikos priemones ir vėiviuose, kooperatyvų besinaudojančių priemoneis metodais. Artelės privalo vesti auksą sąskaitybą ir rastą auksą pristatyti valstybei. Tačiau ir sovietų spauda dejuoja, kad įėiviuose maėiviuose dažnai paėiviuose. Pagal tuos šėiviuose auksas esant vagiamas artelėse ir valstybės laikomose kasyklose. Vėiviuose skelbta kad 50 kg «neįregistruoto» auksa kažin kokio Sumilino Magadano kasyklų inspektoriaus, bute dar 13 kg auksa rado pas keleivius Magadano aerodrome ir pan.

«Supirkinėtojai ir spekuliantai», to paties laikraėiviuose žėvėniomis, lyg musės sulekia iš viso kraėiviuose į rytėiviuose sritis ir auksa plovimo metu jie suėiviuose ba jėiviuose nelegaliai nupirkti

Spekuliacijos ir kt. kėiviuose įgytas auksas Sovietijos piliečių pardavinėjamas labai aukėiviuose kainomis — brange nybių pirkliams, dantų technikams, įvairių pagražėiviuose dirbėjams Pėiviuose, Sverdlovsko srity viena asmenų grupė sugebėiviuose per trumpą laiką į auksa žėvėniškas auskarus ir apyrankes paversti daugiau kaip 10 kg auksu.

Sovietinė spauda skelbia, kad padėtis esanti aliarmuojanti, nes per dideli auksa kiekiai atsėiviuose privėiviuose rankose ir dingsta pogrindyje. Vyksta auksa supirkinėtojų teismai i sovietų spaudoje skelbiamos įvairios būdingos smulkmenos, pvz «pasuimtuosius rasta 6 kg auksa, jis buvo slepiamas mui le virtuvės sienose, garažo duryse, po grindimis ir net kaėiviuose» («pravda Ukrainy», šėiviuose sausio 5 d). Maskvos «Izvestijos» (šėiviuose sausio 27, vasario 3 d.) skelbė žėvėniškas

KENNEDY PATIKĖ PRAŠOMAS GARANTIJAS

WASHINGTONAS. Oficialiame rašte, pasiųstame JAV bių parlamento valdančiam ir opozicijai partijai, Kennedy pateikė visas praėiviuose garantijas, kai sutiktų ratifikuoti Maskvos sutartį, uždraudžiant čia dalinai daryti atominius bandymus. Tame rašte prezidentas garantuoja, kad Vyriausybė ims visų saugumo priemonių, Bendrojo Generalinio Štabo ir civilių žėvėnių reikalaujama, kad kiek tik galima sumažintų pavojus ir rizikas, kilstančias dėl sutarties priėiviuose. Tarp jų yra: tęsimas atominių bandymų po žėvėniškas, pasiruoėiviuose reikala le tuoj pradėti bandymus ir ore, išėiviuose aparatų tinklo, pajėiviuose atidengti sutarties paėiviuose.

VIETNAME AŠTRĖJA KOVOS NET PĖIVIUOSE

SAIGON. Pagal valdžios pranešimus apie 120 partizanų buvo įėiviuose į pietus nuo sostinės esantį fortifikuotą kaimą Damdoi Sukilėiviuose turėjo net sunkiųjų ginklų. Kinijos gamybos. Jie visi buvo likviduoti aėiviuose kovoje. Prieš tai jie jau buvo apėiviuose kaimą ir išėiviuose visą įėiviuose. Sukilėiviuose taip pat buvo apėiviuose supėiviuose provincijos sostinę Cai Noue Dar neturima tikrų žėvėnių apie ten vykėiviuose kovas.

Sakoma, kad sukilėiviuose taip (pabaiga 6 pusl.)

apie valiutos supirkinėtojus, įėiviuose įsigijusius «milijonų rublių vertės nuosavybę», apie įėiviuose įsigytus deimantus, tūkėiviuose JAV dolerių, net ir lėiviuose dydžio gryno auksa imperatoriaus Aleksandro II jo medalį. Visos brangenybės buėiviuose paslėptos valiutos supirkinėtojo dukters karėiviuose kapinėse...

Auksa kaupimu Sovietijoje pirmoje eilėje susirūpinę gyventojai, turį didesnes pajamas, pvz. aukėiviuose partijai pareigūnai ir ūkių administratoriai, aukėiviuose laipsnio karininkai ir paprastieji spekuliantai. Daugelis jų, iš savo atlyginimų negalėiviuose įsigyti namų, automobilių, televizijos aparatų, šaldytuvų ar motociklų, pinigus investuoja į iš valstybės pavogtą auksą ir svetimų kraštų valiutas. Pirkieji sovietiniai piliečiai būtinų gyvenimo reikmių atsiskaidydami dažnai per kasi auksą jėiviuose skirdami «juodajai dienai».

Fita

KAS LEIDŽIA ŠI NUMERINĖI SPĖSI E! NUGI 89 METŲ SENUTĖ ELZBIETA ZIGMANTIENĖ.

«ML» administratoriui ją aplankius, ji ir klausia: «Ar jau turi kas išėiviuose sekantį numerį? Sako: Ne! «Tai duok, aš išėiviuose Negalima leisti, kad vienintėiviuose žėvėniškas Brazilijoj užgestų Kiek išėiviuose kainuoja?» «Tai tarp 12 ir 15 tūkėiviuose kruzėiviuose, ne drąsiai taria administratorius žėiviuose žėiviuose kas bus toliau.

— Gerai. Aš dabar duosiu 12 tūkėiviuose. Let įrašyk į listą, kad ir kitais metais galėiviuose išėiviuose. Leisiu, kolei gyva būsiu. Dar turiu kokią skatiką, gyvenu pa gerą dukterį Anelę amerikėiviuose Farlov, esu visu kuo aprūpinta ir pinigų duoda

— O iš kur kitusi, senele, kad tokia patrijotė? — klausia administratorius

— Esu nuo Marijampolės, išėiviuose 3 dukteris ir viena sūnų, visus gerai išėiviuose ir pati ne akla galu skaityti laikraėiviuose ir knygas, moku daug visokių giesmų ir dainų, ir čia, bematant užėiviuose vieną po kitos dai gana geru balsu. Ji turi prie savės lietuviškas ka tieėiviuose ir maldaknygę Šaltinį. Aš į rankas dienraštį «Draugą» tuojau pradėiviuose, kaip riešutą krimsti. Skaito garsiai ir gerai. Pertraukdama skaitymą, vis pasakoja apie senovę ir kraį — įdomi senėiviuose, o sudžiūvėiviuose kaip nagutis.

Vargėiviuose neseniai parėiviuose bezaždami jėiviuose paėiviuose dideli šėiviuose ir grūdama išėiviuose žėiviuose vieną koją per klubą. Ant operacijų stalo išėiviuose nuo 9 valandos ryto iki po pietų ketvirtos. Tą koją taisė, šriu bavo, gipsavo, o ji tik Dievui aukojo savo kentėjimus. Praėiviuose kiek mėnesių ir vėl eina, jau net be lazdos. Ji sako: «Tik Dievas man graėiviuose sveikatą ir visame gyvenime man Dievas padėiviuose. O dabar Dievas baudžia pasaulį visokiais žėiviuose drebėjimais, sausromis ir brangumu, nes žėiviuose nės pasileido, neklauso savo Sutvėiviuose. Jis priverėiviuose bausti.

Taigi ši senutė Elzbieta Zigmantienė gyvenanti Tremembė, SĄo Paulo pakraėiviuose, tegul būna mums visiems pavyzdys, kaip reikia mylėti Dievą ir Tėvynę. Ir kitus lietuviškas senus ir jaunas jos pavyzdžiu kvieėiviuose paremti «Mūsų Lietuvą» tą vienintėiviuose Brazilijos lietuvišką žėiviuose senutės žėiviuose tariant, kad neužėiviuose.

«ML» Administratorius

Pokarinės Deportacijos Pavergtoje Lietuvoje

KAZYS JURGAITIS

(tąsa)

KAS DAUŽIAUSIA BUVO TREMIAMA

Daugiausia trėmimai nusiaubė Lietuvos kaimą. Tais dėl keletos priežasčių. Visų pirma, kaip tik kaime revoliucijoms reikėjo įvykdyti reformas, t.y. apversti augstyną kojomis visa tai, kas buvo šimtmečiais įaugę lietuvių širdin ir sąmonėn: savo.

Antra — kaimo gyventojų turtingumą apspėsdavo jo turinio sklypo dydis, kurio nuslėpti neįmanoma. O miestiečiui nustatyti, ar jis neturi kur paslėpęs atsarginį kostiumą ar atraižą, ar ką panašaus, buvo sunkiau.

Trečia — kaip tik miestiečiai daugiau suprato artėjančią pavojų, ir kurie tik jautėsi gali tapti represijų aukomis, laiku traukėsi į Vakarus. Kai miestiečiai labiau buvo prisirišę prie savo žemės ir todėl mažiau jų pasitraukė.

Su didžiausiu stropumu buvo įvykdyta mokytojų atranka. Visiems aišku, kad kaimietis ūkininkas visų pirma klausė ir žiūrėjo ką pasakys mokytojas. Kaimo mokytojo autoritetas buvo neginčijamas. Vadinas, nepageidaujamus mokytojus reikėjo pašalinti pirm visko 1948 metais iš Girkalnio valsčiuje dirbančių 52 mokytojų 13 buvo išvežti. Dar keliolika buvo išvežti sekančiais metais.

Neužteko represijų prieš atvirai reiškančius nepasitenkinimą sovietine santvarka. Jau 1948 metais pradėta ieškoti pagrindinių slaptų organizacijų. Tais metais Girkalnio progimnazijoje suimta 3 mokytojai ir visa eilė mokinių. Rudenį Kauno Mokytojų Seminarijoje suimta keli dešimtys ir daugiau kaip 20 mo-

kinių, kurių atlapo apatinėje pusėje buvo rasti beveik miokroskopinio dydžio trispalviai ženkleliai.

Universitetas tuo laiku vos egzistavo. Nebuvo pastovūs nei klasių tarybų, nei profesorių skaičius. Kasdien buvo lauktiama viena kitam prieštaraujančių potvarkių, studentų areštų dėstytojų kaitaliojimo. Jau 1945 metų rudenį siekiant papildyti universitetą šnipais komunistais, prie universiteto buvo įsteigtas specialus skyrius, vadinamas DVPK (darbininkų valstiečių parengiamieji kursai), studentai pramintasi «drapakais», į kuriuos buvo priimami partijos ir NKVD parinkti asmenys, nepaisant išsilavinimo. «Šie kursai» per metus laiko išduodavo brandos atestatą sunkiai parašę besuraitančiam komсомолу. Tai buvo universiteto «atnaujinimas» ir papildymas. Šie kursai veikė berods iki 1949 metų 1950 m. Betygaloje dirbo mokytoja Dovydaitytė, kuriai niekaip nesisekė minimaliai įsiminti daugybės teltė, o drapakais išduotame atestate iš matematikos stovėjo «labai gerai». Tokių ir panašių «pedagogų» gavo praretėję mokytojų kadrai.

Išvežtųjų ūkininkų nebuvo kuo pakeisti, bet to nebereikėjo okupantui išdaužtais langais, žolėjančios pirkios, dilgelių prižetę darželiai buvo kaip pavaizdumo priemonė bandančiam pagalvoti apie nepaklusnumą okupantui.

SUSIDORAVIMAS SU IŠVEŽAMAISIAIS

Techniškas išvežimų formalumas buvo visais atvejais toks pat. Jau iš vakaro kaimie pasirodo būreliai enkavedistų. Vietiniai sribai šiam darbui buvo pritaikyti kaip reikalingais atvejais. Bet paskutinį,

P. Vaičiūnas

Ak, tie vosilkėliai iš rugių miglotų!
Jeigu jie kalbėtų daug ką pabylotų!
Ašėjau per lauką. Labas, mergužele! —
Net rugiai sušnaro girūze sužėlę..
Ak, tie vosilkėliai iš rugių miglotų!
Jeigu jie kalbėtų daug ką pabylotų!
— Tai taipogi labas! Vai, kiek vosilkėlių!
Ir jų žydrią puokštę prie akių pakėliau!
Ak, tie vosilkėliai iš rugių miglotų!
Jeigu jie kalbėtų, daug ką pabylotų!

1953 m. trėmimą vykdė lietuvių sribai ir milicija.

Nakties metu išvežamoji sodyba būna apsupama Rytų šeštą val. ateina keliose enkavedistai į namus, perskaito vyriausybės nutarimą. Kad esi nepageidaujamas gyvenojas ir todėl esi «perkeliamas» iš Lietuvos TSR į Sibiro asirongimui laiko 2 valandas. Su savimi lestinas imti krovinys — 200 kg Jokių nuolaidų įkių išimčių. Galima įsi užduoti, kiek tai reikia smurto beširdiškumo, kad negirdėtų aimanų ašarų klykimo, senelių ir ligonių vaitojimo. Šitaip apspardomus, šautuvų buožėmi iš paskos pastumdome, pamušamus, arkliais suveža arti mausio geležinkelio stoties arba į miestelio centrą. Stambesnėse stotyse kaip Klaipėda, Mažeikiai, Kaunas, Radvilškis sudaromi ešalonai. Keturašiu Pulmano vagonui paprastai tenka 80 asmenų. Apie 60 vagonų ešalonas «pa puošs kulkosvaizdžio tarabais ties trečių vagonų užkaltais vagonų durimis rieda rytuosna. Vagonai atidaromi

kas antra diena, kad būtų galima pašalinti lavonus. Neteko girdėti, kad tokie ešalonai būtų leisti per Maskvą. Nuo Smolensko visi pasiunčiami Mičurinsko kryptimi ir Maskva aplenkiami. Tai visokios «švaros» sumetimais, be to, turbūt, kad nepastebėtų Maskvoje begyveną ar besilaiką žmonės iš užsienio.

Kaip jau minėta, pirmieji ešalonai buvo nuvežti į Vidurinę Aziją, būtent, Kirgiziją. Antas vežimas buvo nukreiptas Sibiro maždaug iki Baikalo — geležinkeliu ir įvairiose vietose iki Šiaurės Ledjūrio imtinai.

1948 m. išvežtieji beveik be išimties pakliuvo miškų kirtimo darbams, vėlesnieji — kolchozams.

Vėlgi sunku aprašyti atvežtųjų būklę ir nuotaikas. Paskirstymo punktuose atvyksta kolchozų pirmininkai, derasi, kad negautų šeimų su mažais vaikais ar su seneliais. O juos gavę, plūstasi, vėl apžiūrėję — išvadina banditais su sodina į sunkvežimį ar veži-

mą, parveža pas save ir apgyvendina po kelias šeimas kokiame nors tvarte ar kitame pastate.

Išvežtųjų turtas lieka kolchozo nuosavybei, arba, kitaip tariant, nuvaromas niekais.

Nėra jokios galimybės nustatyti ar suskaičiuoti išremtųjų tik lius skaičius. Galima tik spėlioti kad jų skaičius siekė iki keliolikos % visų gyventojų.

IŠVEŽTI Į SAVO TIKSLO DAUGELIŲ ATVEJŲ NEATSIEKĖ

Iš pirmo išv. žimais buvo siekiama palaužti politinį pasipriešinimą. Toliau — susilpninti lietuvių tautinį vieningumą, nes į išvežtųjų lietuvių vietas atveždavo «vyresniųjų brolių» — rusų Kaimuose šie «gimnastai» apsilieję neturėjo bet miesteliuose jų knibždėte knibždėjo. Šiuo laiku jų skaičius yra dar labiau padidėjęs ypač miestuose ir vis dar didinamas.

Rusų svarbiausias tikslas buvo autautinti ir išnaikinti atspariausią lietuvių tautos dalį ir tuo pačiu gauti vergiškos darbo jėgos Sibiro taigoje. Bet rezultatas rusams avosi nelauktas. Išvežtieji ne tik kad neįsiliejo rusų mase, bet atvirksčiai žymiai išsikyrė ir demonstratyviai visur pasirodė pranašesniais Sibiro lietuvių vardas nekrito. Stačiai stebėtinais retas atsitikimas, kad lietuvis ar lietuvaite apsisvestų su rusu. Tokiu vedybų kur kas gausiau pačioje Lietuvoje.

(B D)

SIBIRAS

Sibiras — šis zodis lietuviui šimtus šurpių asociacijų lyg tai būtų minimas šios žemės pragaras, kuria me kenčia milijonai gyvų būtybių, despotiško režimo išremtųjų iš savo namų.

Lietuvių Enciklopedija XX/11 metome (psl. 355-364) išsamiai duoda žinių apie šį kraštą. Beabejo, bus pravartu skaitytojams plačiau susipažinti kas yra Sibiras, kur gal ne vieno dar ir giminių tebesama, ne savo vala ten «nukelevusių». Kadangi retas šio laikraščio skaitytojas turi įsigijęs «Lietuvių Enciklopediją», tai redakcija nori bent šiuo atveju skaitytojams pasitarinti ir euteikti žinių, kurių vargiai taip išsamiai rasite bet kurioje kitoje enciklopedijoje apie Sibirą ir Sibiro lietuvius.

(Red)

SIBIRAS visa šiaurinė Azijos dalis, priklausanti Arktikos vandenyno. Ochotsko ir Beringo jūrų baseinams. Jo geografinis plotas apima 10 milijonų kvadratinų kilometrų, ir pagal 1960 m. duomenis turi per 23 milijonus gyventojų. Kersai šiaurės pietų linkme, Sibiras yra apie 3.500 km., o išilgai 7.000 km.

Po itinios administracinio atžvilgiu Sibiras apima visą azijinę Sovietų Sąjungos dalį su Pamario kraštu (Primorskij kraj) ir Sachalino sala, bet be vakarų Turkestano, kur gyvena turkų grupės tautos.

Sovietų administracinėje sistemoje Sibiras priklauso vad. Rusijos sovietinei socialistinei respublikai ir yra padalintas į 18 vienetų, sugrupuotų į 3 grupes: Vakarų Sibiras (2.423.400 km², 11,7 mil. gyventojų; 1954 m.) sudaro Tiomenio, Kurgano, Omsko, No-

vosibirsko, Tomsko, Kemero vo sritys ir Altajaus kraštas; Rytų Sibiras (7.201.900 km², 7,2 mil. gyventojų) sudaro Čito ir Irkutsko sritys, Jakutų ir Buriatų Mongoų «autonominės respublikos», Tuvos «autonominė» sritis ir Krasno jarsko kraštas; Tolimuosius Rytus (3.106.900 km², 5,1 mil. gyventojų) sudaro muro. Magadano ir Achalino sritys, Chabarovsko ir Amario kraštai. Tautiškai administraciniu atžvilgiu Sibiras yra didesnis (12.732.200 km², per 24 mil. gyventojų) už Sibirą geografiniu atžvilgiu. Paprastai Sibiras yra dalijamas į dvi dalis: vakarų Sibirą ir rytų Sibirą. Vakaru Sibirą apima Irtišo, Obi ir Jenisio upės (žemuma pietuose pereinanči į Altajaus kalnus ir rytų Sibirą kuriam atitenka vis likusioji ir didesnėji dalis daugiausia kalnuota, išskyrus šiaurės pakraštį).

KLIMATAS. Išskyrus rytų pajūrį, griežtai kontinentinis su labai šaltomis žiemomis ir

rytų dalyje labai sausomis. Beveik viso Sibire vidurkinė metų temperatūra yra 0°C. o šiaurės rytų dalyje 15-18°C. Vidurkinė pirmojo mėnesio temperatūra 20-48°C. Verchojanske 1892 m. buvo užregistruota 1 mėn. vieną rytą 67,6°C. Ši šiaurės pusrutulio šalčiausios vietos rekordą 1930 m. «paveržė» Oimakonas su kaftą užregistruota 71°C temperatūra. Ligi 1960 m. žemesnė kaip 60°C temperatūra užregistruota šimte vietų.

Vasaros vėsios ir trumpos šiaurės dalyje, bet karštos (karštesnės negu turėtų būti pagal geografinį plotį) pietų dalyje. Didesnėje Sibiro dalyje podirvis amžinai išalęs; šiaurės pakrastyje vasara atšyla tik plonas (apie 30 cm storio) žemės paviršiaus sluoksnis, o toliau į pietus atšyla per 1 mtr. storio. Klimatas drėgnesnis vakarų dalyje; šiaurės ir rytų dalyje drėgmenų iškrenta per pusę mažiau.

Daugiau kaip pusė viso lietuvių apaugusi pirmąsčių mišku — taiga; undromė tenka 2,7 mil. km². Vidurinio ir vakarų Sibiro mišraus miško juosta pietų linkme pamažu pereina į žolių tyrumas — stepes.

Didžiosios Sibiro upės, išskyrus Amurą teka į Arktikos vandenyną. Visų jų deltos yra anapus poliaračio. Upės būdingas ilgu apledėjimu dideliais pavasario potvyniais ir vaaros vandeningumu. Iš viso upės sudaro apie 100.000 km vandens kelių. Dirvos daugiausia šilainės — jaurinės ir pietų dalyje pasižymi derlingumu. Žemdirbystei geriausiai tinka vakarų ir pietų vakarų dalių dirvožemiai kur didžiuliose plotuose išplitę juodžemis. Kai kur, ypač tarpkaimių slėniuose yra raudonžemio dirvų. Gyvuliai priklauso palearktinei sričiai. Taigi būdingi brangiakaliai (sabalai, kiaunė, bebrės); tundrai — lemingas, arktinė la-

PALENGVINIMAS LIETUVOS PASAIS ĮVAŽIAVIMAS Į VOKIETIJĄ

Rugpj 19 d raštu Fed Vokietijos užsienio reikalų ministerija pranešė VLIKo Vykdytarybos URT Vald dr P Karveliui, kad Fed Vokietijos Pasiuntinybės ir Konsulatai Lietuvos ir kitų Pabaltijo kaimyninių valstybių piliečiams prašant vizos įvažiuoti į Vokietiją nebebus įpareigoti atsiųsti klausni Boanos ir ga es teikti vizas paprasta tvarka kaip ir visų kitų draugiškų valstybių piliečiams

VLIKo VT Užsienio Tarnyba praėj metų spalį mėn buvo iteikusi Vokietijos vyriausybei memorandumą, prašydama Lietuvos pasus turintiems asmenims leisti laisvai įvažiuoti į Vokietiją

Palankiai išsprendus prašymus, atpuola iki šiol buvę sunkumai vizoms gauti Pasais išduodami Neprikl Lietuvos atstovybių ir konsulatų.

12 JUNGŲ SOCIALIZEDAMŲ KONFERENCIJA AMSTERDAME

Rugsėjo 7-8 dd. Amsterdamo, Olandijoje įvyko dvyliktoji vidurio ir rytų Europos socialistų sąjungos konferencija. Joje dalyvavo Bulgarijos, Čekoslovakijos, Estijos, Jugoslavijos, Latvijos Lietuvos, Lenkijos, Rumunijos, Ukrainos, ir Vengrijos socialdemokratų partijos delegatai egzilyje. Konferencijoje buvo aptarta pastarojo metų vykių raida rytų Europoje ir socialistinių partijų tolimesnį bendradarbiavimą išsivijoje

Socialistų sąjungos egzilyje posėdžiuose dalyvavo ir Kominternio Internacinalo ir Jungtinių Europos socialistų sąjunga atstovai. Pati vidurio ir rytų Europos socialistų sąjunga glaudžius ryšius su Socialistų Internacinalu. S-gos nariai dalyvavo ir Amsterdamo šaukiamame Soc. Internacinalo kongrese — jis vyko rugsėjo 9-12 d.d.

Pasaulinio Komunizmo Lužis

Maskvos ir Pekino varžybos ir konfliktas turi ir turės didelių padarinių. Kiek abiejų šalininkų visuose kontinentuose — Kom partijos skaičiuose

(ąsa iš 36 nr.)

Pati didžioji Pekino šalininkė žinoma yra Kinijos kompartija turinti didžiausią kompartijų skaičių pasaulyje 17 milijonų. Kinijos komunistų partija palaiko ir valdymo dinius svyravimu valdančios partijos šiaurės Korėjoje (1.120 000 narių) ir šiauriniame Vietname (600 000) dar Pekina palaiko stipri Indonezijos kompartija (2 mil) ir Japonijos kompartija (100 000 narių). Prie Pekino šalininkų dar smulkios bet aktyvios partijos Burmoje Kambodžoje Laose Malainose ir Siame (Thailand) Monėolijoje (45 000) ir Indijos (300 000) kompartijos yra prosovietinės stovyklose. Nepaisant iš Kinijos gautos paramos arabų komunistams už Sovietų Sąjungą pasisakė nelegalios Kompartijos Irake Irane Libano ir Irifoje. Tūkioje ir Egiptu saloje Be to dar Maskvos laikysena palaiko dvi smulkios ir legalios partijos Izraelyje ir Ceilone. Tuo tarpu nelegalios bet kiti veikiamos partijos Japane Pakistane ir Filipinuose visos pasisakė už Pekiną.

24 Azijoje veikiančios kompartijos bendrai turi 21,5 milijonų. Dešimtis iš tu partijų su 21 mil nariu šliejasi prie Pekino bei jo laikysenos. Tad išvadoje, Azijoje susiduriame

Vidurio ir rytų Europos socialistų konferencijose Lietuvos Socialdemokratų Partijos Delegatūra atstovaus VLIKo Vykdytarybos pirm J. Glemža (Vokietija) inž J. Vilčinskis (Didž Britanija), J. Petraitis (Vokietija) ir P. Juknevičius (Belgija).

priskirtini jokiai etninei grupei yra jukagirai, nivchai (4 000), ketai (1 000), eskimai (1.100) ir aleutai.

Čiabuviai daugiausia verčia si medžiokle, žvejyba, elnių laikymu (žiemos metu elniai įkinkomi į roges ir jais lengvai pasiekiami vietovė kurion norima patekti. Taipogi čiabuviai minta elnių mėsa ir geria jų pieną.

Žemės ūkiu svarbiausios sritys yra Omsko, Novosibirsko ir Tomsko apylinkėse. Rytų Sibiras žemės ūkiu verčia si Angaros upės baseine. Sodrrios ganyklų žolės dėka Sibiro karvių pienas turi didesnę riebalų procentą (5%) net už Danijos karvių pieną. Iš viso Sibire yra apie 22 mil. ha dirbamos žemės, iš kur per 7 mil ha pradėta kultivuoti nuo 1955 m, pietų dalies stepėse. Pagrindinė javų kultūra yra vasariniai kviečiai, kuriais užsėjama apie

su kinų įtakos pranašumu.

KOKIA VA ŽOVŲ GALIA IR KOKIOS GA ĮMYRĖS LAIMĖTI?

Pagal paskutinius oficialius duomenis, bendras organizuotų komunistų skaičius pasaulyje siekia 416 milijonų. Jie yra nariais 88 partijų keturiuose kontinentuose. Pagal ankščiau patiektą anšvalę galima nustatyti kad 76 partijos su 202 mil narių palaiko Maskvą ir 12 partijų su apie 21 mil nariu stoja Pekino pusėje. Viegs jos išskyrus dvi, yra kom. partijos valdomose Azijos kraštuose.

Didžioji partijų auguma yra Maskvos pusėje, tuo tarpu abu varžovai narių skaičiumi beveik lygūs. o Pekinas tu šalininkų turi kiek daugiau. Tuo vien dėl to Kinios kompartija nekarta siūlydavo kvieisti tarptautinį visu partijų suvažiavimą ir jame balsus skaičiuoti pagal kiekvienoje partijoje esamą balsų skaičių. Tad Pekinas galėtų įsigyti balsų daugumą ir aišku kad Maskva tai minčiai vis priešinosi.

Pasaulio komunistų judėjime įsivyravusį lūžį dar padidina revizionistinės nuotaikos ir jos sūpiai pasireiškia Italijoje Lenkijoje ir Vengrijoje veikiančiose partijose. Be to dar ir Jugoslavijoje Nors tie revizionistai ir palaiko Maskvą jos konflikte su Kinija, tačiau jų laikysena skirtinga nuo Chruščiovo pažiūru.

Dabartinė padėtis, pagal Bruno Katnias aškiai liudija apie vis dėjačius komunistinio pastato plyšius. Komunistinis judėjimas jau suskięs. Abu didieji varžovai veda kovą pasinaudodami leidiniais ir radijo programomis

pusės visų plotų. Po jų eina avižos, rugiai, miežiai, linai, saulėgražos, cukriniai runkeliai.

Sibiras yra labai turtingas mineralinėmis žaliavomis ir tauriaisiais metalais. Akmens anglies telkiniai vien Kuzbasse (Kuzos upės baseine vak Sibiro dalyje) yra 900 000 000 tonų t.y. didžiausi pasaulyje, o neseniai išaiškinti jo ištekliai rytu Sibire yra 7 000 000 000 tonų. Sovietų Sąjunga gauna (1961 m) iš Sibiro 75% viso iškasamo akmens anglies 65% cino 65% aukso, 80% upių energijos, 80% medžio. Tomsko apylinkėse yra didžiausi visoj Sovietų Sąjungoj geležies rūdos telkiniai. Didžiausios aukso kasyklos yra prie Lenos intako Vitimo su centru Bobaido kur gautama per 25% viso iškasamo aukso. Sidabro daugiausia randama Amuro intako Silkos baseine su centru Nerčinsku. Be to, daugybę vietų aptikta

Liejas Saulė...

Liejas saulė iš dangaus -
aukso motina žmogaus,
syvo
kupina svaigaus —

Kas to syvo
gers, raga —
bus pr amžius jaunas gyvas
lyg tas pasėls ankstyvas,
lyg pavasario alyvas
To mirtis šalta, beaūtė
niekad, niekad nesugaus!

NAUJA DRAUGYSTĖS DEKADA SU LENKAIS

Balandžio 15-25 d.d. vėl suorganizuota Lietuvos ir Lenkijos draugystės dekada. Ši kartą dekadon buvo įjungti Kauno ir Lenkijos miesto — Bialystok (buv Bialstogė) miestai, propgandininkai ir kt. Balandžio 15 d. per Vilniaus radiją nurodyta, kad nuoširdi lietuvių enų draugystė buvo gimusi dar gilioje senovėje, o stiprėjusi bolševikmečio laikais. Dekada buvo vykdoma net k per adiją, organizuoti pokalbiai apie Lietuvą ar Lenkiją šių dviejų miestų žmonėse, mokyklose, klubuose, knygynuose buvo parduvinėjamos lenkų ar lietuvių rašytojų knygų aiškinta, kokių «laimėjimų» paieškę lenkai stojo į socialistinį keičią ir p n.

ir įvairiuose kraštuose slapta remia savo šalininkus. Nors galutinis lūžis dar nėra įvykęs faktas, tačiau netenka daug skirti ir vilties į sėkmingą pasaulinio komunistų judėjimo ateitį.

(B. D.)

MOKSLAVIAI IR INTERNACIONALINIS AUKLĖJIMAS

Lietuvoje švietimo ministerija išleido specialią knygą apie internacionalinį mokslėivių auklėjimą mokyklose. Tai straipsnių rinkinys — esą, lietuviškasis jaunimas turis būti auklėjamas ne «tautinio užsisklendimo», bet partijos skiepijamo vadinamo proletarinio internacionalizmo dvasioje.

KAI «DRAUGYSTĖN» SUVEDAMI UKRAINOS IR LIETUVOS MOKYTOJAI

Balandžio mėn. į Lietuvą buvo atvykę Ukrainos, Kirovgrado srities švietimo darbuotojai aplankę Vilniaus, Kauno, Ukmergės Panevėžio mokyklų ir Ukrainos švyko lietuvių pedagogų grupę. Tokios kelionės bei susipažinimai tikina labiau artiną tautas, tiksliau lietuvišką ją labiau apšviesią komunistinėje dvasioje.

pė, stepėms — švilpikai:

GYVENTOJAI pagal savo kilmę skirtingi į dvi pagrindines grupes: čiabuviai ir europiečiai — daugiausia rusai ir nuo 1930 prievarta apgyvendinti ukrainiečiai. Visame Sibire 1959 m. buvo 23.573 300 gyventojų.

Seniausiais Sibiro gyventojais laikomi ostiakai ir jensiejai, sutinkami išilgai Jenisejus nuo Jeniseisko iki Tunguskos. Jie nėra giminingi Obės baseino osakams ir nepriklauso mongolų grupei. Mongolų grupei priklauso buriatai (252 000), tiurkų — jakutai (236 000), altajai (45 000), ehakasai (57.000), tuvai (100.000), šorcai (15 000), totoriai, bucharai ir tofalarai; semojedų — nencai (25 000), šelkupai (4 000), paleozijiečių čiukčiai (12 000), koriakai (6 300), itelmenai (1 100), mandžiūrų tunguzų — evenkai (24 000), evenai (9.000), nanaičiai (8.000), ulčiai očiai, orokai, udegeijai. Ne-

kitų mineralinių turtų: naftos vario rūdos, švino, cinko, urano rūdos, magano, grafito ir kt.

Vieni iš didžiausių pramoninių deimantų telkinių aptikta 1960 m. rytu Sibiro tundroje tarp Lenos ir jo intako Viljo. Jų kasyklų centras yra prie Lenos.

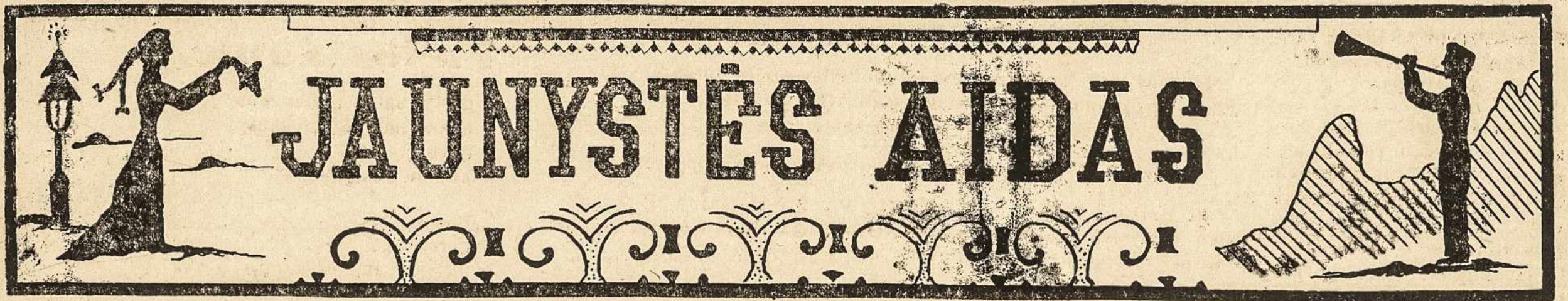
Mineralinių žaliavų atidengimo vietose kuriami nauji pramonės miestai, pav. Norilskas poliarinėje juostoje netoli Jenisejus deltos, išaugo per keletą metų amžinai išalusioje tundroje į 100.000 gyv. didmiestį. Tik dėl to, kad ten buvo aptikti dideli telkiniai akmens anglies, vario, nikelio, platinos, aukso, sidabro, kobalto, ir kad ten buvo apgyvendinti TREMTINIAI PRIVERČIAMIESIEMS VERGŲ DARBAMS (Red. pa-braukta)

Visi naujieji (nuo 1920 m) Sibiro pramonės miestai ku-

risis didžiojai sovietiniai propagandistai kaip i dininkais nuostabių laimėjimų poliarnėje žiaurais klimato juostoje pastatyti tremtinių vergų koncentracijos stovyklos kalinių kurių daugumas mirė nuo nepakenčiamų klimato sąlygų ir bado dar statybos metu. Tačiau miestų statymas nesuseitrukdė nes imirusiųjų vietą atgabenami kiti politiniai kaliniai. Taip pat ir šiaurės Sibire miner. žaliavų ir aukso kasyklose visa sunkiausia darba atlieka tremtiniai ir kaliniai.

(Red. perbraukta)

(B. D.)

JAUNIMO AIDŲ REDAKCIJA: Julija ir Irenė Jurgelevičiūtės, Lucia Jodelytė, Irena Šimonytė, Vincas Tubelis

KNYGA

Bronius Zumeris

Vos pabudęs, anksti ryta, pamačiau šalia savęs atvertą nuostabią knygą. Pradėjau skaityti. Bet jau pirmame puslapyje nesupratau nė vieno žodžio.

Tik liepsnojančios rytos žaidė lyg nepasotinamas džiaugsmas. Aš stebėjau degančių visatos altorių. Jo spinduliuose sėmiau viltis ir svajone.

Kaip kulka grėžė mano akys būtie kolonas. Bet aš bijojau žengti. Jaučiau žemę

ir nedrįsau atsistoti. Aš buvau ta ytum aklas. Ištiestomis rankomis graibiausi apie save, nesuprasdamas daiktų reikšmės ir kas toje knygoje parašyta.

Verkdamas draskiau savo bėgėgiškumą!

...O šalia manęs gulėjo atverta knyga su daugybe puslapių, kurių aš nemokėjau perskaityti.

Tos knygos vardas... gyvenimas.

Ada Karvelytė-Dubauskienė

Susimastymas

O, Kristau, o Dieve geriausias,
Kaip menka dulkelė esu —
Dreba žemė po kojom, Aukščiausias,
Čia esu — čia nesu...

Ir mastau, kad nerimė, ir ilgėtis,
Ir mylėti tu čionai ateinai
k, kaip keista, ir nori stebėtis,
Čia esi — čia nesi...

— ATEINANTĮ sekmdienį, po 9 val. mišių, įvyks mėnesinis Moksleivių Atkų visuotinis susirinkimas. Visi kviečiami dalyvauti

— Linksmas lietuviškas savaitvakaris bus spalio 24 d. 7 val. vakare, Ramovėje. Paskirkite šį vakarą praleisti kartu su lietuvišku jaunimu.

pamirštu, ką esu skaitęs. Kai esi daug skaitęs ir daug užmiršęs, tai tas kas išliko, ir vadinasi išsimokslinimu.

KADA NAUDOTI VAISTUS

Pas gydytoją atėjo storas vyras ir paprašė vaistų prieš nutukimą

— Siūlau jums dietą, — tarė gydytoja. Riekieji juodos duonos su margarinu, veršienos kotletas arba vištos kušėlė baltas sūris ir pora obuolių kas dieną.

O kaip visa tai priminti? Ar prieš valgį ar po valgio?

DIDELIS DĖKINGUMAS

Anglų didikas savo kirpėjui paskolino nedidelę sumą pinigų. Reikšdamas didelį savo dėkingumą kirpėjas tarė:

— Jeigu jūs kada atsidursite bėdoje ir jeigu jūsų net atsidarytų tėvai, broliai ir visos pasaulis, atėkite pas mane, ir aš nuskusiu jus už dyką.

— Šventoji Dvasia, tartum silpnutis vakarų vėjelis — vos jaučiama.

A. T.

MŪSU PASAKOS

Žvirbliai

Vieną sykį žvirbliai ant sogo susišaukė didelį seimą. Čirškė tarėsi kas daryti kad būtų geriau ir linksmiau gyventi; nutarė pasidaryti alaus, padauoti, drauge pailsinti džiaugti.

Bet kas darys alų? — klausinėjo žvirbliai vienas kitą. Visi nutilo, snapelius nulėjo. Vienas, pasiprašęs balso, neįrašė tarė:

— Bolyčia! aš negaliu alaus daryti man liždelį vėjas nukreipė, turiu jį taisyti, ramstyti.

— O aš turiu vaikelius penėti, sučirškė kitas.

— Mano patelė peri, — atsiliepė trečiasis: turiu kasdien jai pietų paruošti. Negaliu dėl alaus paisti.

— O mano patelė katė suėdė, likau vienas su mažų vaikelių būriu.

Ir taip kiekvienas teisinosi, kad tik išsisukti nuo alaus daryn. Dabar senas žvirblis šeimo pirmininkas prabilo:

Vyručiai, nors ir norim alaus, bet niekas mūsų nemo ka jo daryti. Reikia rimtai šis dalykas pasvarstyti. Aš patariu štai ką: ūkininkas, kurio čiukure aš turiu liždelį, taišo vestuves ir jau bus pradėjęs alų daryti. Mačiau, miežių salyklai pamerkė, daigina, apynius džiovina. Tupėdamas čiukure aš stebėsiu, kaip jis tą alų daro, o pasakui jums papasakosiu.

Žvirbliai nudžiugo — čirškė, šokinėjo, sparneliais plasnojo.

— Puikiai dėde sugalvojai! Pasidarysim alučio, kaimynus

pasikviesim, šoksim, dainuosim, visi drauge džiaugsimės! — čirškė žvirbliai.

Senis žvirblis tupi čiukure ir žiūrė, kaip ūkininkas alų daro. Ugnis per dienas ir naktis kurenasi žvirbliui dūmai akis ėda. Bet jis kenčia, mokosi. Mato didžiausius kubilus kur tekina alų, kitame visa vėsina dar kitame duoda alui gyventi: apynių deda, salyklos pila ir į brsus košia. O to vandenėlio! Verda ir verda katilai ant ugnies.

— Kiek čia darbo prie to alaus! — net pasipurtė žiurdamas žvirblis. — Žmonių su sirinks kelios dešimtys, ir ir tiek kubilų alaus padaryta! O mūsų žvirblių — šimtai tūkstančių! Kame mūsų kubilai, bosai, katilai? Su salyklomis — ne bėda: miežių yra laukuose — prisikulsim, apyniai taip pat ne visur nuimti, bet su indais... su vieta... Vsur katės, varnos, vištos Gyvas vargas — galvojo tupėdamas senis žvirblis. Galų gale, štai ką sumanė:

— Ką tie jaunikliai apie darbą išmano! Verčiau, nieko nesakęs pats pasidarysiu alaus. Jei pavyks geras pararyti, paskui ir kitiems padarysiu.

Kaip sumanė taip ir padarė. Tuoj išlupo iš miežio varpos grūdą, ir nusinešęs, įmerkė į karvės pėdos prilįdus duobelę ant kelio. Nuskyne apynio spurgą, ir vėl nunešęs įmerkė prie miežio grūdą duobelėje. Šokinėja aplinkui žvirblis, spardosi, alų daro, vėsina. Kol grūdą išmirko, papampo, o spurgą papurto, vanduo duobelėj prieš

saulę ėmė putoti. Žvirblelis džiaugiasi, kad jo alutis gerai gyvena. Paragavo geras! A situpeš prie duobelės ir geria. Rodo daug eria, be duobelėje alaus vis tebėra. O juk Dievo dovanos ne laisvysi velniui, reikia išgerti. Gėrė žvirbleli, gėrė kol pasigėrė. Pasigėręs, senis sparnelius išskleidęs, kojeles išvėses prieš saulę vėjoj voliojasi.

Kur buvęs, kur nebuvęs, katinas — kapt ir nutvėrė žvirblelį. Žvirblelis prašosi:

— Katinėli broleli, aš nekaltas! Aš negirtas tik taip sau, juokais voliojau, paleisk! Nepiauk, brolyti!

— Piausiu, piausiu! gyvo nepaleisiu! — niurna katinas, ūsus kraipdamas — Dievas davė gerą kashį negaliu paleisti.

Ir niurnėdamas katinas velka žvirblį į sausumą.

Mato žvirblelis jog mirtis jau ant nosies, drebėdamas čirškia:

— Žadi piauti Sakai, Dievas davė kashį, tai bent persišėgnok pirmą...

— Teisybę sakai, suniurnėjo katinas, ir pasidėjęs žvirblį kelia koia žagnotis.

Prrrr žvirblelis ir nuskrido jam iš aagų! Įpuolęs į karaklypus, džiaugiasi, šokinėja, čiauska:

— Negirtas nesivoliook — Dievo duotas — nesizėgnok.

Katinas žiurdėdamas į žvirblį vypt lypt vaiposi, seilė ryja ūsus kraipo — viau miau!

— Sugausiu dar aš tave, ne sididziuok!

— Ar žinai jog stipriausia jėga pasaulyje yra meilė?

A. T.

JUOKAI

SUMAIŠĖ

Mokslininkai dažnai būna išsiblaškę, ir apie juos pasakojama visokių anekdotų. Toks įdomus pasakojimas yra ir apie Amperą.

Mokslininkas grįžo vėlai vakare namo. Pareinant jam smarkiai lįjo. Grįžęs jis nuėjo į miegamąjį, savo šlapią skėtį atsargiai paguldė į lovą, o pats atsistojo į kampa išdžiūti.

— Švedų dailininkas Larsonas labai mėgo literatūrą. Pats turėjo savo biblioteką.

Bičiulis kartą paklausė jį: — Tamsta, tur būt, esi labai išsimokslinęs jei perskaičiau tiek daug knygų?

Dailininkas šyptelėjo ir atsakė:

— Skaitau daug, bet greit

DAINA

Ko čiułbi

Ko čiułbi, lakštute, palangėj,
Sparneliais ko taip plazdeni
Nubėk į Tėvynę mūsų mielą
Kurį su daina man meni.

Nuskriok pas močiutę tėvelį,
Pas mylimą mano nulėk,
Ir sunkų vargelį nedalia
Palangėj visiems iščiulbėk.

Nuneški paguodos žodelį
Sakvki kad sunki našta
Oi spaudžia manąją širdelę
Kad laimės pasaulį nėra.

Lietuvi
Klausyk ir remk

LIETUVISKA PROGRAMA

kuri yra transliuojama kiekvieną sekmadienį 14 val. per RADIO NOVE DE JULHO, trumpomis 31 metro bangomis.
Patarimus, aukas siūsti šiuo adresu. Mons. P. Ra-gazin kas, caixa Postal 4118. São Paulo

FABRICA DE MALHAS

Petras Šukys

gamina meniškus ir stiprius megstinukus, rubelius nau-jagimiams ir kit.
Rua Iundiapeba. 45, Fone. 63-4258 Vila Zelina (arti R-ibitirama ir Av. Zelina).

M LONI ŽINIA LIETUVIAMS

LIETUVÉ ADVOKATÉ IRENE GRITÉNAS DI ODA NEMO KAMAI JURIDINES INFORMACIJAS SAVO TAUTIEČIAMS

IRENE GRITÉNAS
Advogada

ESCRITÓRIO RESIDENCIA
Praça da Sé, 323 - 10 c/101/102 Rua Coelho Neto, 281
Fone 33-9951 Fone 63-697, V. Prudente

Escritório Contábil Vila Zelina S/C Ltda.

(REGISTRADO NO C.R.C.)

RAPIDEZ — HONESTIDADE — EÇOS MODICOS

Horário: das 8 às 19 horas

Aberturas de firmas - Encerramentos de firmas - Transferências de firmas - Contratos na Junta Comercial - Distratos na Junta Co-mercio - Registros de firmas na Junta Comercial - Escritas com contabilidade em geral - Escritas fiscais em geral - Contratos de locações - artas de fiança - Seguros de fogo - Seguros de acciden-tes - Requerimentos em geral - Defesas e recursos

PRAÇA JOSE DOS CAMPOS, 8 - SALAS 1 E 2 - FONE 63-6005 VILA ZELINA - SÃO PAULO

Gera kokybę, pigiau kaip kitur, greitas įteikimas, mandagus patarnavimas tikrai

ANTANO PAVILONIO

INDUSTRIA DE ARTEFATOS PLASTICOS
"PAVILONIS"

Rua Prof. Gustavo P. de Andrade, 884 - 902, caixa postal 4118 - Vila Zelina - Tel. 63-4130 São Paulo.
Čia yra didžiausias pasirinkimas, dideliais ir ma-žesniais kiekiais, įvairiausių rūšių ir spalvų guzikų ir lietsargiams dalių.

Didelis pasirinkimas medžiagų ir skoningas pasiuvimas, LAURO SANDRON vyriškų rūbų

SIUVYKLOJE LAURO

Rua do Orfanato, 686, — V. Prudente — Fone 63-5294
São Paulo

Medžiaga parduodama ir išsimokėjimui Ateikite ir įsitikinkite medžiagos ir darbo kokybe ir kaina

Casa Sprindys & Cia.

PÇA. S. JOSÉ dos CAMPOS, 1 - V. ZELINA - TEL. 63-5005
Geležies isdirbiniai ir dažai viskas elektrinio irengimui namu reikmens ir zaislai, ivairiausios or- vanos visoms progoms.

ESCRITORIO CONTABIL NASCIMENTO

Irmãos Nascimento

REG. C.R.C. SP. Nro 1.484

Atlieka firmų atidarymus, perleidimus, komercines ir industrialines apyskaitas, sutvarko dokumen- tus, sudaro sutartis surašo prašymus ir ki- tos rūšies darbus atlieka.

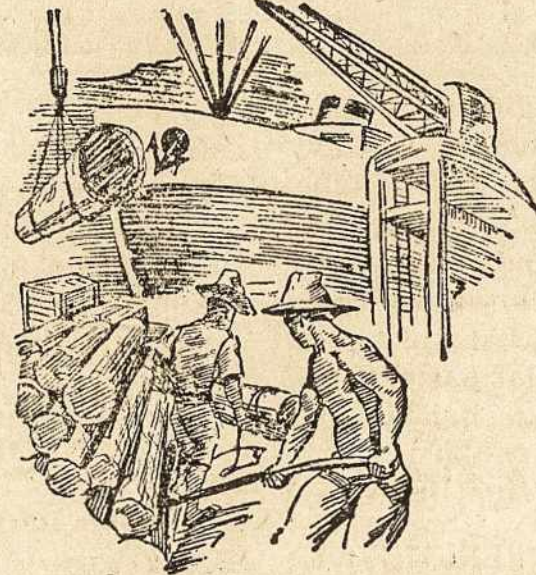
Juridinis Departamentas — Nejudomo turto pardavimas Av. Zelina, 831 — Vila Zelina — Tel. 63-7140 - S. Paulo

ALEKSAS KALINAUSKAS

Advokatas

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus. kaip įvairių bylų vedimas. inventarijų sudarymas, deskritis, doku- mentų atitaisymas, auomininkų išmetimas ir kiti darbai

Residencia: Raštinė:
R. Joaquim Piza, 204 R 15 de Novembro, 244
4º Sala 7 - Tel. 37-0324
no 14,00 iki 18,00 val.

PRANAS & CIA. LTDA

Maistas ir gėrimai

SEDE: Rua México, 98 - 9.º andar - a 904 Fone: 52-0228
Enderço Telegrafico: (A)BIUNA
Rio de Janeiro

Serraria «IT» — Serra dos Aimorés Município de Nanque - Estado de Minas Gerais

KIRPIMO IR SIUVIMO MOKYKLA

"SOFIJA"

Mokina kirpimo siuvimo, madų mode- lių braižybos ir pritaikomojo meno

Paruošia siuvimo ir kirpimo mokytojas valdiškiems egzaminams (habilitação)

Mokykla turi visas valdiškas teises yra regis- truota «Departamento do Ensino Profissional»

Pamokos vyksta vakarais

- Užsirašyti pas mokyklos direktorę Sofiją Misiukaite - Rua da Graça, 381 — casa 6 — Bom Retiro —

LIETUVIŠKŲ PAMALDŲ KA- LENDORIUS

Pirmą mėnesio sekmadienį Pa que das Nações 10 val. Casa Verde, 17,15 val.

Antrą:

Jaçana klierikų kopl. 7,45 val. Bom Retire, 10 val. Utinga 18,00 val.

Trečia:

Agua Rasa 8 val., Moinho Velho 11 val., Lapa 11 val.,

Ketvirtą:

Vila Guilhermine 17 val. Paskutinį Vila Anastacio 8.30 val.

LIETUVIŠKŲ PROGRAMOS TRANSLIACIJOS

(Lietuvos laiku)

VATIKANO RADIJAS

Kasdien 20,15 iki 20,50 val. Sekmadieniais 10,30 iki 11, val 19, 25; 31 ir 19) metrų bangomis.

RIO DE JANEIRO

Lietuvių radio valandėlė «A voz da Lituania» yra trans- liuojama ANTRADIENIAIS 18 va. 40 mi.

SIUVĖJAS

POVILAS AMBROZEVIČIUS
Rua dos Ciclamas, 510 (sėdė propria) — Vila Bela

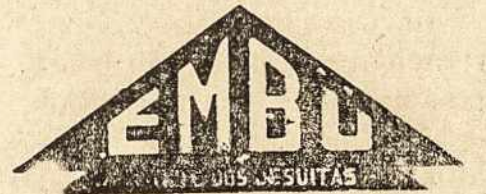
INTH A TSTOVAI RSIOJO VANDENS LINDOYA

INDMAOS CARRIERI LTDA

Indmaos yra labai zinomas gėrimas kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

Rua Dino Bueno, 795 a 835
Telefones: 51-4019 e 51-2223

Caixa Postal 3967 — SÃO PAULO

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių galvūžių dailė, indų bei darbo įrankių krautuve tikrai pas

JAKUTIS & LAPIEMIS LTDA.

RUA COSTA BARROS, 4-C TEL. 63-3285 VILA ALPINA

LIETUVIŲ SAJUNGOS BRAZILIOJE NARIŲ ŽINIAI

L. S. B. Valdyba praneša, kad š. m. rugsėjo mėn. 22 d. 15 val. Sąjungos rūmuose, Vila Beloje, yra šaukiamas visuotinis nepaprastas narių susirinkimas (Assembleia Geral Extraordinaria) naujų Sąjungos įstatų svarstymui ir patvirtinimui.

Nesusirinkus kvorumui 15 val., po 30 minučių bus šaukiamas antras narių susirinkimas tam pačiam tikslui ir skaitis teisėtu bet kuriam narių skaičiui dalyvaujant.

Prašome vis narių apsimokėti pilnai nario mokestį, nes neapsimokėję, negalės dalyvauti nei balsuoti šaukiame susirinkime.

Kas iš narių pageidautų susipažinti, prieš susirinkimą, su naują įstatų projektu, prašoma kreiptis pas Sąjungos išdininą p. Joną Jodelį skambiu telefonu: 52 3424

L. S. B. VALDYBA

— UKRAINIEČIAI KVIEČIA. Ukrainiečių organizacijos rugsėjo mėn., 15 d. kviečia į išskirtiną minėjimą pagerbti genocido aukas. 1933 m. Kruščiovas išžudė du išmarino milijonus ukrainiečių. Šia proga kalbės bus S. Paulo Estado parlamente pirmininkas Dr. Roberto de Abreu Sodrés ir vereadora Dulce Sales Cunha Braga. Minėjimo vieta: São Bento gimnazijos salė laikas — 16 val. Lietuviai, palaikykime bendro likimo draugus dalyvaujant ir ruošiamame minėjime.

— YRŲ BROLIJOS piknikas praėjusį sekmadienį š. m. niai pavyko Ryte po šv. mišių dviem autobusais nuvyko į Praia Grande. Kiti nuvyko privačiomis susisiekimo priemonėmis Ryte oras buvo šaltas ir vėjuotas. Vėliau buvo galima maudytis. Po pietų radijo ir muzika. Linksmosios ir dainavo iki vakaro. Dainoms skambant grįžom į São Paulo. Brolija dėkoja Prel. Miliauskiui už šv. mišių atlikimą, Laurui ir K. Rimkevičiui už tvarkos palaikymą ir visiems už dalyvavimą.

P A D Ė K A

Dėkojame didžiai gerbiamiems: kun. Juozui Šeškevičiui už parūpinimą piknikui gražios vietos — chacara Santo Elias, o industrialui p. Antanui Pavilioniui už suteiktą nemokamai susisiekimo priemonės tai vietai pasiekti.

Išvažiavimas į gamtą mums visiems labai patiko.

Dėkingi mažieji lietuviukai

ATNAUJINO PRENUMERATA

P. Konsulas A. Polišaitis 3 000 cr., Petronėlė Nakvazas 1 000 cr., Jonas Skrebys 1 000 cr., Ona Krukienė 1 000 cr., Kun. Feliksas Jekubauskas 2 000 cr., Pranas Braslauskas 1 000 cr.

LIETUVIAMS PAMALDOS

Rugsėjo 15 d. (sekmadienį) Agua Raza 8 val., Moinho Velho 11 val. ir Lapa 16 val.

Seni ir jauni visi dalyvaukime pamaldose

— Rugsėjo 17 d. Misijonieriui T. Jonui Bružikui sukanka kunigystės 41 metai

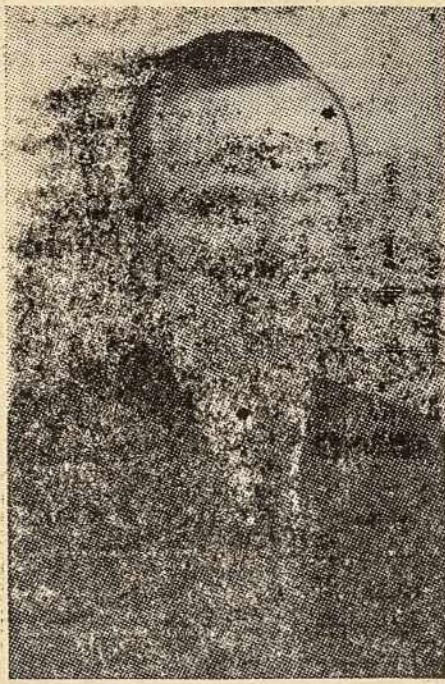
— Šį sekmadienį 4 val. po pietų šaukiamas Maldos Apaštalavimo Draugijos narių susirinkimas. Liet. Kat. Moterų Draugijos susirinkimas kitą sekmadienį.

— Rugsėjo mėn. 16 d. 8 val. Vila Zelinoje bus egzekvijos mišios už Jurevičių šeimos mirusius

— Laiškai: J. Seliokui, J. Rusevičiui, V. Kutkai, O. Švirai, V. Zabeliai, J. Tatarūnui

KA ĖDOJIMAS

Ateinančią savaitę bus šventinami namai ir paliekamos

— JUOZO JAKIČIO kardin. datūra į vereadorius yra užregistruota São Paulo Regijono Rinkimų Tribūnole. Visi balsuotojai įsidėmėkite gerai J. Jakičiaus nr. 1338. Tai yra svarbu rinkimų metu.

plotkelės Kūčios Casa Verde, Utinga, Sta. Terestinha, Camilopolis ir V. Industrial.

— Rugsėjo mėn. 9 d. naktį, Vila Zelinoje mirė MARTA ADOMAVIČIENĖ, 84 m. amžiaus. Velionė yra kilusi iš dzūkų žemės Kūčių bažnytkaimio. Nušūdime paliko tris dukteris: Veroniką Skurkevičienę, Anę Krutulienę, Oną Rutkauskienę ir tris sūnus, Balį gyvenantį šio aulyje, Joną ir Leoną gyvenančius Gubanaroje, marčias, ženuš, anūkus. Kadangi Adomavičių šeima turi daug draugų bei pažįstamų, tai laidotuvsė dalyvavo daug žmonių įkopus. S. Caetano do Sul ydėjo apie 60 automobilių.

Velionė, kai buvo stipresnė dalyvavo Liet. Kat. Moterų Draugijoje. buvo Maldos Apaštalavimo narė. Būdama susipratusi lietuvė. Dievo ir tė

LIETUVIAI, DEMES

Pakeistas Lietuvos Programos per Radio Clube Santo André laikas

Nuo šio sekmadienio ligi 20 d. spalio lietuviška radijo programa, kuri vakarais būdavo pusiau devintos (20.30 val.), laikinai bus transliuojama 7 val. vakaro sekmadieniais. Todėl visi radijo klausytojai prašomi atkreipti dėmesį. Lietuviška programa per Radio Clube S. André 19 (7 val.)..

D E K O J A

Visiems dalyvavusiems A. A. MARTOŠ ADOMAVIČIENĖS laidotuvsė, septintos dienos šventose mišiose, gilaus liūdesio valandoje mums pareiškusiems užuojautos, nuo širdžiai dėkojame. Adomavičių šeima

ADOMAVIČIŲ ŠEIMAI, liūdesio valandoje mirus jų mielai motinėlei

A. A. MARTAI ADOMAVIČIENEI,

reiškiame nuoširdžios užuojautos

Vytautas ir Konstancija Rutkauskai

vynės meilę įdiegė ir savo sūnų ir dukterų širdis, išsėkis ramybėje.

ŠILUVOS ŠVENTE

Praėjusiam sekmadienį, rugsėjo 8: buvo kaip tik Šiluvos šventė. Mis. J. Bružikas tą šventę išgarsino trejose vietose. Jačanoj, Bom Retire ir Utingoj. Visur žmonių prisirinko apšėdai, kad jis kiekvienoje vietoje buvo priverstas pagirti ir pasidžiaugti lankytojų skaičiumi. O Utingoj specialiai į tą šventę atvyko Parque das Nações choras su savo vadovu Albinu ir gražiai pagiedojo Pamokslą pasakė mis. J. Bružikas o šv. Mišias atlikė ir švenčiausiuoju a laiminimą suteikė tik ką iš Urugvajaus atvykęs svečias Tėvas Dr. P. Daugintis. S. J.

S V E I K I N A

Naujai atvykęs visiems mums pažįstamas T. Dr. Petras Daigintis S. J. labai karštai visus sveikina. O J. Giedrys S. J. jau esąs Urugvajuje irgi per T. Daigintį visiems dėkoja už mišias išleistus ir dovanas. Linki visiems stiprios sveikatos ir dvasiniu malonių. Ir ten — Urugvajuje buvo labai šaunios T. Giedrio priimtuvės. O T. Daigintio išleistuvės. Visi Montevideo lietuviai labai

sveikina sampauliečius. Lietuvius ir ruošiasi 1965 metais atvykti į II-ąją Lietuvos Kongresą Sanpaulyje.

(pabaiga iš 1 pusl.)

pat organizuoja įvairius streikus, neramumus ir manifestacijas studentų prieš vyriausybę. Slaptoji policija yra suėmusi apie 800 studentų ir būrį gimnazistų ir išvežusi juos į „peraukėjimo stovyklą“ krašto vidun.

Naujasis JAV bių ambasadorius Henry C. Lodge būk prašęs Vietnam prezidentą atstatyti slaptosios policijos vadą Nhu, prezidento brolių.

Žinomis iš Cambodge net trys ketvirčiai viso iečių Vietnamo esą jau sukilėlių komunistų kontroliuojami

SKLYPAI ILHABELA

A CAPRI BRASILEIRA

Gražiausias Paulistų pajūris. Sklypai 15 000,00 įnašo, o likusieji ilgam išsimokėjimui.

Smulkesnių informacijų
Rua Ibitirama, 976
pas Leonardą Šukevičių

APARTAMENTAI

PRAIA GRANDE netoli Ociau ilgam išsimokėjimui.

APARTAMENTAI SÃO VICENTE B/Quinha. Ilgam išsimokėjimui

Sklypai ir namai Vila Zelinoj, Vila Beloje ir apylinkėse. Kreiptis: Rua Ibitirama, 976 V. Zelina

LIETUVIAMS NUOLAIDA!

užsisakant gerus batus pas JONĄ PETRIKĄ jo paties batų krautuvsė. Rua B. de Itapetininga, 262, 4-o and., sala 406, Tel. 35-8873.

VILA ZELINOS LIETUVIŲ KUNIGŲ telefonas 63-5970 Rev. Jonas Bružikas, S. J. Igreja de São Gonçalo, Praça João Mendes, São Paulo, tel. 36-2628, Brasil.

LIETUVIS ADVOKATAS

Albertas Pavilavicius

atlieka visus teisinio pobūdžio darbus, kaip įvairių bylų vedimas, inventarijų sudarymas, deskitis, dokumentų atitaisymas, nuomininku išmetimas ir kiti darbai.

Av. Liberdade, 47 9 o And. Res: R. Fernando Falcão, 35 Fones: 37-0395 - 35-5650 33-6011 São Paulo

P R A N E Š I M A S

Lankydami Romoje, Italijoje, apsistokite naujai įrengtuose Liet. Šv. Kazimiero Kolegijos svečių namuose:

VILLA LITUANIA

Piazza Asti 25 (Via Casalmonteferrato 33. Tel. 78.90.33, 78.00.14)

ROMA — ITALIA

Rasite jaukią aplinką, sveiką maistą ir neperdėtą kainą. Pageidaujama, kad dėl apsistojimo laiko būtų susitarta iš anksto.

KOLEGIJOS VADOVYBĖ.

S A V I P A S S A V U S !

Palaikym lietuvių įmonei!

Vila Albertina, Av. N. Aparecida, 204, Bairro Tremembé lietuvis A. Laurinavičius turi įvairių lietuviškų ir vietinių gėrimų fabriką

LAURINAVIČIUS ANTANAS & CIA LTDA,

Jei reikia gėrimų pirma pas teirauk pas savo tautietį o paskui kitur

Susisiekimas: iš Praça do Correio važiuoti onibusu iki galo Vila Albertina.

Lietuviškas žodis, daina ir muzika aidi tropikų padangėje iš

RADIO CLUBE SANTO ANDRÉ

ilgomis, 1495 kilociklų bangomis, kiekvieną sekmadienį aštuonios ir pusė 20.30 val. vak. Per radijo galima pasveikinti gimtadienio, vardadienio, vestuvių ir kitomis progomis.

Radijui laiškus siųsti šiuo adresu: caixa postal 4118, São Paulo. Fone: 63-5975.